

VOJNOMEDICINSKA AKADEMIJA
INSTITUT ZA NAUČNE INFORMACIJE
Redakcija časopisa „*Vojnosanitetski pregled*“
Crnotravska 17, 11 000 Beograd

Kontakt tel./fax: +381 011 26 69 689
Elektronska pošta: vsp@vma.mod.gov.rs

VOJNOMEDICINSKA AKADEMIJA
INSTITUT ZA NAUČNE INFORMACIJE

Uređivački odbor Vojnosanitetskog pregleda

U P U T S T V O
ZA PISANJE RADOVA ZA

Vojnosanitetski pregled

Vojnosanitetski pregled objavljuje samo radove koji nisu ranije objavljivani. Mogu se prihvatiti i radovi *in extenso* koji su prethodno delimično izloženi na naučnom/stručnom skupu. **Svaki pokušaj plagijata ili autoplagijata biće najstrože sankcionisan** (zabrana publikovanja svim autorima rada u VSP u određenom vremenskom periodu zavisno od stepena težine prekršaja i obaveštavanje o tome rukovodstva institucija autora i njihovih strukovnih udruženja).

Primaju se samo radovi napisani na engleskom jeziku.

Od 1. januara 2012. godine Vojnosanitetski pregled prelazi na

e-Ur: Elektronsko uređivanje časopisa

i radovi će se primati prijavljivanjem putem adrese:

<http://scindeks-eur.ceon.rs/index.php/vsp>

Svi korisnici sistema: autori, recezenti i urednici moraju biti registrovani korisnici sistema sa jednoznačnom e-mail adresom. Registraciju je moguće izvršiti na adresi :

<http://scindeks-eur.ceon.rs/index.php/vsp>

Tehničko uputstvo za korišćenje sistema **e-Ur: Elektronsko uređivanje časopisa** može se preuzeti na web adresi Vojnosanitetskog pregleda:

<http://www.vma.mod.gov.rs/vsp>

Prijavom rada u sistem elektronskog uređivanja Vojnosanitetskog pregleda u samom postupku prijave neophodno je dati saglasnost da su ispunjeni svi postavljeni tehnički zahtevi koji uključuju i izjavu svih autora i koautora da rad do sada nije u celini ili delimično objavljen ili prihvaćen za štampu u drugom časopisu. Tim postupkom svi autori preuzimaju odgovornost da rad zaista ispunjava sve postavljene uslove na osnovu čega će se doneti odluka o ulasku u uređivački postupak.

Sistem **e-Ur: Elektronsko uređivanje časopisa** obezbeđuje korišćenje servisa CrossCheck, i svi prijavljeni radovi automatski će pre prvog koraka uređivačkog postupka biti proveravani na **plagijarizam ili autoplagijarizam**.

Prihvaćeni radovi objavljuju se po redosledu koji određuje uređivački odbor na predlog glavnog i odgovornog urednika.

U Vojnosanitetskom pregledu objavljuju se: **uvodnici, originalni članci, prethodna ili kratka saopštenja**, revijski radovi tipa **opšteg pregleda, aktuelne teme, metaanalize i seminari praktičnog lekara, kazuistika**, članci iz **istorije medicine, lični stavovi, komentari**, pisma uredništvu, izveštaji sa naučnih i stručnih skupova, prikazi knjiga.

Originalni članci – Po obimu ne smeju prelaziti 16 stranica teksta (bez priloga). Detalji o strukturi radova nalaze se u poglavlju „**Priprema rada**“.

Prethodno ili kratko saopštenje – Tekst ne sme biti duži od 5 stranica (bez priloga); predstavlja početnu ili kratku belešku o istraživanjima koja nisu završena, ali su dobijene informacije od interesa za naučnu i stručnu javnost; sadrži sva poglavlja kao i originalni naučni ili stručni članak, ali u znatno skraćenom obimu. **Rezultati i diskusija** mogu biti spojeni u jednu celinu; **zaključak** može izostati, ali se na kraju članka mora dati kratki tekst u vidu preliminarnog zaključka ili najave daljih istraživanja.

Opšti pregled (tematska studija – do 16 stranica) – Predstavlja sistematsko izlaganje nekog problema na osnovu podataka iz literature, uključivši i najmanje 5 radova autora članka iz uže oblasti iz koje je rad; mora obuhvatiti svu dostupnu relevantnu literaturu za određeni vremenski period. Autor članka mora dati i svoje viđenje problema u vidu zaključnog stava (podnaslov **zaključak** nije obavezan) kojim se obično preporučuju pravci daljih istraživanja.

Metaanaliza (studija o studijama – do 16 stranica) – Predstavlja analitičko-sintetičku studiju većeg broja studija o nekoj značajnoj temi, uz analizu suprotstavljenih stavova i procenu praktične primenljivosti. Dopušta preporuke i zaključivanje na osnovu tuđih podataka i mora da ima jasno formulisani zaključak i strukturisani apstrakt do 250 reči na srpskom i do 450 reči na engleskom jeziku.

Aktuelna tema (kraći pregled aktuelne teme – do 8–10 stranica) – razmatra neko savremeno, nerešeno ili kontradiktorno pitanje od teorijskog i praktičnog značaja uz iznošenje sopstvenih rezultata istraživanja ili relevantnih i najnovijih podataka iz literature. Konstrukcija članka je slobodna; članak ne mora imati zaključak, ali su poželjne kratke zaključne napomene sa jasnom porukom.

Seminar praktičnog lekara, stomatologa ili farmaceuta (do 8 stranica teksta zajedno sa priložima) – razmatra sa praktične tačke gledišta neko aktuelno pitanje iz prakse i preporučuje stavove koji doprinose poboljšanju profilakse, dijagnostike ili lečenja, odnosno rešavanja nekog problema od značaja za svakodnevni rad zdravstvenih stručnjaka.

Kazuistika (prikaz jednog ili nekoliko slučajeva oboljenja, tekst do 6 stranica i prilozi) – Članci su obično didaktičkog karaktera (dijagnostički, terapijski ili iz domena preventivne medicine). Mogu se prikazivati i slučajevi vrlo retkih oboljenja ukoliko su od značaja za diferencijalnu dijagnozu. Uz rad se piše i strukturisani apstrakt na srpskom i engleskom jeziku (do 150 reči).

Iz istorije medicine (tekst i prilozi do 12 stranica) – Objavljuju se materijali od interesa za rasvetljavanje pojedinih događaja iz istorije opšte, a posebno vojne medicine.

Prikazi knjiga – Ne smeju biti duži od 2 stranice. Sadrže osnovne podatke o publikaciji (autori, izvorni naslov, izdavač, mesto i godina izdanja), kratak sadržaj i pretpostavljeni domen interesovanja. Prikaz je osnovna informacija o publikaciji, ali može da sadrži i kritičke komentare.

Lični stavovi, komentari i pisma uredništvu – mogu se odnositi na tekstove objavljene u *Vojnosanitetskom pregledu*, na teme od značaja za medicinsku praksu, uopšte, kao i na knjige (monografije) od posebnog medicinskog ili vojnosanitetskog značaja. U načelu nisu duži od 3 do 4 stranice, ali o tome odlučuje glavni i odgovorni urednik. Pišu se slobodno uz eventualno navođenje podataka iz literature. Objavljuju se prema nahođenju glavnog i odgovornog urednika.

Izveštaji sa naučnih i stručnih skupova – Kratak prikaz rada skupa uz isticanje najvažnijih referata ili zaključaka, odnosno preporuka koje bi bile od značaja za širi krug čitalaca *Vojnosanitetskog pregleda*. Ne sme biti duži od 2 stranice.

Radovi se objavljuju na engleskom jeziku sa apstraktom na srpskom i engleskom.

U celom radu obavezno je korišćenje međunarodnog sistema mera (SI). Izuzetak čine krvni pritisak koji treba izražavati u mm Hg i temperatura, koju treba izražavati u °C.

Prilikom pisanja radova koristiti samo standardne skraćenice. Ne koristiti ih u naslovu i apstraktu. Pun naziv sa skraćenicom u zagradi treba dati kod prvog pominjanja u tekstu – npr. holinesteraza (ChE).

Rukopis se piše pomoću IBM-PC kompatibilnog računara, sa proredom 1,5. Štampa se na laserskom ili nekom drugom, visokokvalitetnom štampaču, uredno i bez ispravki na čistoj beloju hartiji formata A4 samo sa jedne strane lista, sa levom marginom od **4 cm**. Koristiti font veličine 12 (preporučuje se izvorni **Arial** ili **Times New Roman**, a ne njihove različite modifikacije) i načelno izbegavati upotrebu **bold** i *italic* slova koja su rezervisana za podnaslove.

Prispeli radovi podležu anonimnoj recenziji od strane najmanje dva urednika/recenzenta. Primedbe i sugestije urednika i recenzenata dostavljaju se autoru radi konačnog oblikovanja rada.

Prvi štamparski otisak članka „**autorsko čitanje**“, šalje se korespondirajućem autoru na korekciju putem e-Ur: Elektronsko uređivanje časopisa. Evantualne korekcije treba izvršiti u roku od 2 dana. U ovoj fazi nije moguće izvršiti radikalnije izmene, već samo ispravke slovnihi drugih sitnih grešaka.

Ključne reči ne p o d l e ž u autorskoj korekturi, pošto se radi o deskriptorima iz Tezaurusa koje određuju stručni indekseri. Ukoliko korektura u tom roku ne bude vraćena, smatraće se da autor nema primedbi. *Rukopisi radova prihvaćenih za štampu ne vraćaju se autoru.*

P r i p r e m a r a d a

Radove pripremati u skladu sa **Vankuverskim dogovorom** (V izdanje, revizija iz 1997.) postignutog na inicijativu Međunarodnog komiteta urednika medicinskih časopisa (*International Committee of Medical Journal Editors*) **Uniform Requirements for Manuscripts Submitted to Biomedical Journals. Ann Intern Med 1997; 126: 36–47. Updated October 2001.**

Delovi rada su 1) naslovna strana, 2) apstrakt sa ključnim rečima, 3) tekst rada, 4) zahvalnost (po želji), 5) literatura, 6) prilozi (tabele, slike). Stranice treba numerisati redom, počevši od naslovne strane. Broj stranice se stavlja u gornji ili donji desni ugao stranice.

1. Naslovna strana

- a) Naslov treba da bude kratak, jasan i informativan, na srpskom i engleskom jeziku, bez skraćenica i da odgovara sadržaju rada. Podnaslove treba izbegavati
- b) Ispisuju se puna imena i prezimena autora.
- v) Navode se puni nazivi ustanove i organizacijske jedinice u kojima je rad pripremljen i mesta u kojima se ustanove nalaze.
- g) Znacima *, †, ‡, ||, §, ¶, **, †† ... itd. identifikuje se koji je autor iz koje ustanove/organizacijske jedinice.
- d) Ime, adresa i telefonski brojevi (fiksni, mobilni, faks) i *e-mail* adresa za kontakt autora zaduženog za korespondenciju u vezi sa rukopisom.
- đ) Ime i adresa autora kome se mogu slati zahtevi za separate.
- e) Kratak naslov rada (do 40 znakova, uključujući i beline) na dnu naslovne strane.

2. Apstrakt i ključne reči

Na drugoj stranici se nalazi **strukturisani apstrakt**, koji se piše na srpskom i engleskom jeziku. Apstrakt se piše kratkim rečenicama. Iznose se kratki **uvod/cilj rada, metode** (osnovne procedure, izbor ispitanika ili laboratorijskih životinja; metode posmatranja i analize), **rezultati** (glavni nalazi, konkretni podaci i njihova statistička značajnost) i **zaključak**. Naglasiti nove i značajne aspekte studije ili zapažanja. Strukturisani apstrakt **originalnih članaka i metaanaliza** ima podnaslove: **uvod, metode, rezultati i zaključak** i piše se u **250–300** reči. Za kazuistiku strukturisani apstrakt ima **150–200** reči, sa podnaslovima **uvod, prikaz slučaja i zaključak**. Apstrakt za članke iz ostalih rubrika nije obavezan, a u koliko autori žele da ga pripreme, ne treba da bude strukturisan (ne treba da ima podnaslove), i piše se u najviše **150** reči. Ispod apstrakta, pod podnaslovom „Ključne reči“ dati 3–10 ključnih reči ili kratkih izraza koji oslikavaju sadržinu članka. One su samo pomoć u indeksiranju i ne moraju se u tom obliku obavezno naći u članku jer će se koristiti odgovarajući deskriptori, odnosno termini iz *Medical Subject Headings (MeSH)* liste *Index Medicus-a*.

3. Tekst članka

Originalni članci obavezno treba da sadrže sledeća poglavlja: **uvod, metode, rezultati i diskusija**. **Zaključak** može da bude posebno poglavlje ili se iznosi u poslednjem pasusu diskusije. Samo izuzetno dozvoljava se spajanje **rezultata i diskusije** u jedno poglavlje.

Uvod

Navesti hipotezu (ukoliko postoji) i ciljeve rada koji iz nje proističu. Ukratko izneti razloge za studiju ili posmatranje. Navesti samo strogo relevantne podatke iz literature i ne iznositi opširna razmatranja o predmetu rada. Ne iznositi podatke ili zaključke iz rada o kome se izveštava.

Metode

Jasno opisati izbor metoda posmatranja ili eksperimentalnih metoda (ispitanici ili eksperimentalne životinje). Identifikovati metode, aparaturu (ime i adresa proizvođača u zagradi) i proceduru dovoljno detaljno da bi se drugim autorima omogućilo ponavljanje rezultata. Za uhodane metode, uključujući i statističke, navesti samo podatke iz literature. Dati podatak iz literature i kratak opis za metode koje su publikovane, ali nisu dovoljno poznate. Opisati nove ili značajno modifikovane metode, izneti razlog za njihovo korišćenje i proceniti njihova ograničenja. Tačno identifikovati sve primenjene lekove i hemikalije, uključujući generičko ime, doze i načine primene (*im, per os, iv, sc, ip*, itd). Ne koristiti komercijalna imena lekova i drugih preparata.

Etika

Kada se izveštava o eksperimentu na ljudima, naglasiti da li je procedura sprovedena u skladu sa etičkim standardima Komiteta za eksperimente na ljudima ili sa Helsinškom deklaracijom. Obavezna je i **saglasnost nadležnog etičkog komiteta**. Ne iznositi imena, inicijale ili bolničke brojeve ispitanika, naročito ukoliko je materijal ilustriran. Kod eksperimenata na životinjama naznačiti da li su poštovani principi o zaštiti životinja po propisima i zakonu.

Statistika

Detaljno opisati statističke metode da se dobro informisanom čitaocu omogući da proveriti iznesene rezultate. Kada je moguće, kvantifikovati nalaze i prikazati ih uz odgovarajuće pokazatelje greške (kao npr. SD, SE ili granice poverenja). Izbegavati oslanjanje samo na statističko testiranje hipoteze, kao što je vrednost *r*, što ne daje značajne kvantitativne informacije. Prodiskutovati prihvatljivost subjekata eksperimenta. Izneti detalje o randomizovanju (metodi slučajnog izbora). Opisati metode za slepo ispitivanje, izneti broj zapažanja. Izvestiti o gubicima kod zapažanja (kao npr. bolesnici koji otpadnu iz kliničkog ispitivanja). Podaci iz literature za dizajn studije i statističke metode treba, ako i kada je moguće, da budu standardni radovi radije nego članci u kojima je to prvi put objavljeno. Naglasiti ako je primenjen neki kompjuterski program koji je u opštoj upotrebi. Opis statističkih metoda treba smestiti u poglavlje

Metode.

Rezultati

Rezultate prikazati logičkim redosledom u tekstu, tabelama i ilustracijama. U tekstu ne ponavljati sve podatke iz tabela ili ilustracija; naglasiti ili sumirati samo značajna zapažanja.

Kada se sumiraju rezultati, naglasiti kojom statističkom metodom su analizovani. Tabele i slike ograničiti na one koje su neophodne da bi se objasnili i podržali stavovi u radu.

Slike treba koristiti umesto tabela sa mnogo podataka. Ne duplirati prikazivanje podataka slikom i tabelom. Definisati statističke termine, skraćenice i većinu simbola.

Diskusija

Naglasiti nove i značajne aspekte studije i zaključke koji iz njih slede. Ne ponavljati detaljno podatke ili drugi materijal koji je već prikazan u **uvodu** ili **rezultatima**. U diskusiju uključiti implikacije nalaza i njihova ograničenja uključujući i one za buduća istraživanja. Posmatranja dovesti u vezu sa drugim relevantnim studijama, u načelu iz poslednje tri godine, a samo izuzetno i starijim. Povezati zaključke sa ciljevima rada, ali izbegavati kategorične tvrdnje i zaključke koje podaci iz rada ne podržavaju u potpunosti. Izbegavati isticanje primata u nečemu i aluzije na rad koji nije dovršen. Izneti nove hipoteze kada je to opravdano, ali ih jasno naznačiti kao takve. Kada je to primereno, mogu se uključiti i preporuke.

Zaključak – kratke zaključne napomene sa jasnom porukom, a koje su proistekle iz rezultata istraživanja.

4. Zahvalnost

Iza zaključka, a ispred literature, kada je to potrebno, izneti u jednoj ili više rečenica (a) doprinos osobe kojoj treba odati priznanje, ali koja ne zaslužuje koautorstvo, kao npr. podrška šefa odeljenja; (b) zahvalnost za tehničku pomoć; (v) zahvalnost za finansijsku i materijalnu pomoć, uz naznačavanje vrste pomoći itd.

5. Literatura

Podatke iz literature treba numerisati onim redosledom kojim se pojavljuju u tekstu. Identifikovati reference u tekstu, tabelama i legendama **arapskim brojevima** u zagradi (1). Svi podaci o citiranoj literaturi moraju biti tačni. Preporuka je da se ne citiraju radovi iz časopisa koje ne indeksiraju *Current Contents*, *Index Medicus (Medline)* ili *Excerpta Medica*. **Svi radovi, bez obzira na jezik izvora**, citiraju se na engleskom jeziku, uz navođenje izvornog jezika u zagradi iza naslova (npr. Serbian, Russian, German, French, itd.)

Koristiti stil citiranja, kao u navedenim primerima, koji se koristi u *Index Medicus*-u. Ne prihvata se citiranje apstrakata, sekundarnih publikacija, usmenih saopštenja, nepublikovanih radova, službenih i poverljivih dokumenata. Mogu se prihvatiti citati radova koji su prihvaćeni za štampu, ali još nisu objavljeni.

Naznačuje se časopis i dodaje „*in press*“. Informacije iz rukopisa koji su predati ali još nisu prihvaćeni za štampu u tekstu se citiraju kao neobjavljeni podaci i ne navode se u popisu literature.

Primeri ispravnog oblika referenci:

Članci u časopisima

(1) Standardni članak u časopisu (navesti sve autore, ali ako broj prelazi šest, navesti šest i dodati et al (i dr.)
Jurhar-Pavlova M, Petlichkovski A, Trajkov D, Efińska-Mladenovska O, Arsov T, Strezova A, et al. Influence of the elevated ambient temperature on immunoglobulin G and immunoglobulin G subclasses in sera of Wistar rats. *Vojnosanit Pregl* 2003; 60(6): 657–612.

Ako časopis ima kontinualno straničenje u celom volumenu, nije obavezno (ali je poželjno) navoditi broj sveske.

(2) Organizacija kao autor

The Cardiac Society of Australia and New Zealand. Clinical exercise stress testing. Safety and performance guidelines. *Med J Aust* 1996; 164: 282–4.

(3) Bez autora

Cancer in South Africa [editorial]. *S Afr Med J* 1994; 84: 15.

(4) Volumen sa suplementom

Tadić V, Četković S, Knežević D. Endogenous opioids release: an alternative mechanism of cyanide toxicity? *Iugoslav Physiol Pharmacol Acta* 1989; 25 Suppl 7: 143–4.

(5) Sveska sa suplementom

Dimitrijević J, Đukanović Lj, Kovačević Z, Bogdanović R, Maksić Đ, Hrvačević R, et al. Lupis nephritis: histopathologic features, classification and histologic scoring in renal biopsy. *Vojnosanit Pregl* 2002; 59 (6 Suppl): 21–31.

(6) Volumen sa delom (Pt)

Ozben T, Nacitarhan S, Tuncer N. Plasma and urine sialic acid in non-insulin dependent diabetes mellitus. *Ann Clin Biochem* 1995; 32 (Pt 3): 303–6.

(7) Sveska sa delom

Poole GH, Mills SM. One hundred consecutive cases of flap lacerations of the leg in ageing patients. *N Z Med J* 1994; 107 (986 Pt 1): 377–8.

(8) Sveska bez volumena

Turan I, Wredmark T, Fellander-Tsai L. Arthroscopic ankle arthrodesis in rheumatoid arthritis. *Clin Orthop* 1995; (320): 110–4.

(9) Bez volumena i sveske

Browell DA, Lennard TW. Immunologic status of the cancer patient and the effects of blood transfusion on antitumor responses. *Curr Opin Gen Surg* 1993: 325–33.

(10) Paginacija rimskim brojevima

Fisher GA, Sikic BI. Drug resistance in clinical oncology and hematology. Introduction. *Hematol Oncol Clin North Am* 1995 Apr; 9 (2): xi–xii.

Knjige i druge monografije

(11) Pojedinač kao autor

Ringsven MK, Bond D. Gerontology and leadership skills for nurses. 2nd ed. Albany (NY): Delmar Publishers; 1996.

(12) Urednik (editor) kao autor

Balint B, editor. Transfusiology. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva; 2004 (Serbian).

(13) Poglavlje u knjizi

Mladenović T, Kandolf L, Mijušković ŽP. Lasers in dermatology. In: *Karadaglić Đ,* editor. Dermatology (Serbian). Beograd: Vojnoizdavački zavod & Verzal Press; 2000. p. 1437–49.

(14) Zbornik radova sa kongresa

Kimura J, Shibusaki H, editors. Recent advances in clinical neurophysiology. Proceedings of the 10th International Congress of EMG and Clinical Neurophysiology; 1995 Oct 15–19; Kyoto, Japan. Amsterdam: Elsevier; 1996.

(15) Rad iz zbornika

Bengtsson S, Solheim BG. Enforcement of data protection, privacy and security in medical informatics. In: *Lun KC, Degoulet P, Piemme TE, Rienhoff O,* editors. MEDINFO 92. Proceedings of the 7th World Congress on Medical Informatics; 1992 Sep 6–10; Geneva, Switzerland. Amsterdam: North-Holland; 1992. p. 1561–5.

(16) Disertacija

Knežević D. The importance of decontamination as an element of complex therapy of poisoning with organophosphorous compounds [dissertation]. Belgrade: School of Veterinary Medicine; 1988 (Serbian).

Ostali publikovani materijali

(17) Novinski članak

Vujadinović J. The inconsistency between federal and republican regulation about pharmacies. In between double standards (Serbian). *Borba* 2002 February 28; p. 5.

(18) Sveto pismo

Serbian Bible. Beograd: British and Foreign Biblical Society (In Serbian); 1981. Book of Isaiah 2: 19–22.

(19) Rečnici i slične reference

Kostić AĐ. Multilingual Medical Dictionary. 4th Edition. Beograd: Nolit; 1976. Erythrophobia; p. 173–4.

N e o b j a v l j e n i m a t e r i j a l

(20) U štampi (in press)

Pantović V, Jarebinski M, Pekmezović T, Knežević A, Kisić D. Mortality caused by endometrial cancer in female population of Belgrade. *Vojnosanit Pregl* 2004; 61 (2): *in press*. (Serbian)

E l e k t r o n s k i m a t e r i j a l

(21) Članak u elektronskom formatu

Morse SS. Factors in the emergence of infectious disease. *Emerg Infect Dis* [5serial online] 1995 Jan–Mar. Dostupno na URL: <http://www.cdc.gov/ncidod/EID/eid/htm>

(22) Monografija u elektronskom formatu

CDI, clinical dermatology illustrated [monograph on CD-ROM]. Reeves JRT, Maibach H. CMEA Multimedia Group, producers. 2nd ed. Version 2.0. San Diego: CMEA; 1995.

(23) Kompjuterska datoteka

Hemodynamics III: the ups and downs of hemodynamics [computer program]. Version 2.2. Orlando (FL): Computerized Educational Systems; 1993.

Prilozi

Sistem **e-Ur: Elektronsko uređivanje časopisa**, omogućuje individualno postavljanje priloga, ili mogu biti u sastavu word datoteke, prema propozicijama Vojnosanitetskog pregleda iza odeljka literature.

Tabele

Svaka tabela kuca se sa dvostrukim proredom na posebnom listu hartije. Tabele ne prilagati u obliku fotografije. Obeležavati ih redosledom pojavljivanja, arapskim brojevima u desnom uglu (**Tabela 1**) i dati svakoj kratak naslov. Svaka kolona treba da ima kratko ili skraćeno zaglavlje. Objašnjenja se daju u fusnoti, ne u zaglavlju. U fusnoti se objašnjavaju sve nestandardne skraćenice koje se u tabeli koriste. Za fusnotu koristiti sledeće simbole ovim redosledom: *, †, ‡, §, ||, ¶, **, ††, itd.

Označiti statističke mere varijacije kao što su standardna devijacija (SD) i standardna greška (SE) srednje vrednosti ($\bar{x}$).

Ne koristiti horizontalne i vertikalne crte za razdvajanje redova i kolona u tabeli.

Svaka tabela mora obavezno da se pomene u tekstu.

Ako se koriste tuđi podaci iz objavljenog ili neobjavljenog izvora, obezbediti odobrenje autora i obavezno navesti kao i svaki drugi podatak iz literature.

Ne treba koristiti previše tabela u odnosu na dužinu teksta jer to stvara teškoće u prelomu.

Ilustracije (slike)

Svi grafički prilozi – fotografije, crteži, grafikoni, dijagrami, sheme – nazivaju se **slike** i predaju se u dva primerka (fotografije u jednom). Fotografije treba da budu oštre, crno-bele na glatkom i sjajnom papiru, do formata dopisnice, a maksimalno do 20 × 25 cm. Slova, brojevi i simboli treba da su jasni i ujednačeni, a dovoljne veličine da prilikom umanjivanja budu čitljivi. Naslovi i detaljna objašnjenja ne pišu se na samoj slici nego na legendama.

Na svakoj slici treba na poledini nalepiti natpis na kome treba označiti broj slike, ime prvog autora i gornji kraj slike (ne pisati direktno na fotografijama jer ih to oštećuje). Izbegavati upotrebu spajalica na fotografijama. Slike ne treba lepiti na karton.

Ako se koriste fotografije osoba (bolesnika), ne sme da se prepozna lik ili treba od osobe dobiti pismenu dozvolu za korišćenje fotografije. Na priložima (snimci rendgenom, skenerom, ultrazvukom itd.) treba ukloniti sve što može da identifikuje bolesnika. Slike treba obeležiti brojevima onim redom kojim se navode u tekstu (**Sl. 1; Sl. 2** itd.). Ukoliko je slika već negde objavljena treba citirati izvor uz eventualno pismeno odobrenje, ukoliko se radi o zaštićenom materijalu.

Legende za ilustracije

Legende za ilustracije pišu se na posebnom listu hartije, duplim proredom, koristeći arapske brojeve (SI. 1; SI. 2 itd.). Ukoliko se koriste simboli, strelice, brojevi ili slova za objašnjavanje pojedinih delova ilustracije, svaki pojedinačno treba objasniti u legendi. Za fotomikrografije treba navesti unutrašnju skalu i metod bojenja.

Merne jedinice

Sve mere iz hematologije i kliničke hemije treba da budu u metričkom sistemu prema Međunarodnom sistemu mera (SI). Krvni pritisak se navodi u mm Hg, a temperatura u ° C.

Skraćenice i simboli

Koristiti samo standardne skraćenice. Ne koristiti ih u naslovu i apstraktu. Pun naziv sa skraćenicom u zagradi treba dati kod prvog pominjanja u tekstu.